

Diftar-huishouden beter uit!

Reactie De Jonge MilieuAdvies op artikel "Diftar-huishouden duurder uit", Binnenlands bestuur, oktober 2009

Recent is in het Binnenlands Bestuur¹ een artikel gepubliceerd over de invloed van diftar op de hoogte van de afvalstoffenheffing. Het artikel is gebaseerd op een onderzoek uitgevoerd door 2 onderzoekers van COELO² en de Rijksuniversiteit Groningen.³ Binnenlands Bestuur geeft aan dat het effect van de invoering van diftar op het afvalaanbod minder is dan tot dusver is aangenomen. De afvalstoffenheffing voor een gemiddeld gezin zou 20 euro hoger zijn dan verondersteld.

In het onderzoeksartikel wordt op basis van een vergelijking tussen afvalgegevens van de afgelopen 10 jaar van alle Nederlandse gemeenten berekend wat de invloed van diftar is op zowel het afvalaanbod en, diens gevolge, op de hoogte van de afvalstoffenheffing.

De onderzoekers concluderen dat diftar inderdaad leidt tot een gemiddelde afvalreductie van over het geheel genomen 24% restafval en 46% gft-afval. In onderstaande tabel wordt de door de onderzoekers geschatte afvalreductie per diftarvorm weergegeven en vergeleken met de waarden die voorheen door COELO werden gehanteerd voor de berekening van de gemeentelijke woonlasten in de door hen opgestelde Atlas van de Lokale Lasten⁴:

Diftar vorm:	Vermindering restafval		Vermindering GFT-afval	
	Nieuw (2009)	Oud (2004)	Nieuw (2009)	Oud (2004)
Gewicht/frequentie	31%		64%	
Gewicht	39%	50%	51%	60%
Dure zakken	28%	50%	8%*	60%
Volume/frequentie	21%	25%	43%	35%
Totaal gemiddeld	24%		46%	

*COELO noemt deze uitkomst van het onderzoek niet aannemelijk en gaat uit van 40% (B&G, oktober 2009)

Op basis van het onderzoek concludeert COELO dat de manier waarop zij jaarlijks de gemeentelijke woonlasten berekenen aangepast zal moeten worden. Deze berekening is voor wat betreft de afvalstoffenheffing gebaseerd op een schatting van het gemiddelde afvalaanbod van Nederlandse huishoudens (volgens CBS) waarop vervolgens correcties voor de diftarvorm worden toegepast.

Omdat het effect van diftar kleiner is dan tot nog toe werd aangenomen, zal dus de gemiddelde afvalstoffenheffing voor diftargemeenten in de volgende COELO-atlas naar boven moeten worden bijgesteld. Het gaat hierbij om een beperkte stijging. De gemiddelde afvalstoffenheffing voor een meerpersoonshuishouden bij diftar op basis van een volume/frequentiesysteem bijvoorbeeld stijgt door de nieuwe berekeningssystematie van 241 euro naar 244 euro.

In het artikel "Diftar-huishouden duurder uit" wordt – juist door het gebruik van deze titel-, gesuggereerd dat gemeenten met diftar duurder uit zijn. Uit de gegevens van COELO blijkt dat dit niet juist is. De stelling van de onderzoekers is niet dat gemeenten in werkelijkheid duurder uit zijn, maar dat diftargemeenten duurder uit zijn in de nieuwe berekeningen, in vergelijking met de oude berekeningen.

Je zou ook kunnen zeggen dat de Atlas van de Lokale Lasten weer een stuk nauwkeuriger geworden is en dichter bij de waarheid is gekomen. Gemeenten weten immers wel beter.

¹ Binnenlands Bestuur dd 30 oktober 2009 "Diftar-huishouden duurder uit"

² Centrum voor onderzoek van de economie van de lagere overheden

³ Effects of Unit-Based Garbage Pricing: A Differences-in-Differences Approach, M.A. Aalbers en C. Hoeben, gepubliceerd in Environ Resource Economics, 19 september 2009.

⁴ De Atlas van de Lokale Lasten is een jaarlijkse COELO uitgave, zie www.coelo.nl

De gemiddelde afvalreductie van diftar mag dan wel (beperkt) lager zijn dan voorheen werd aangenomen, feit blijft dat elke diftargemeente zijn eigen afvalcijfers monitort en op basis daarvan de hoogte van de afvalstoffenheffing bepaalt, en die is nog steeds gemiddeld lager in diftargemeenten.⁵

Geconcludeerd wordt dat in het artikel in het Binnenlands Bestuur niet de zorgvuldigheid is betracht die gemeenten nodig hebben. In het artikel wordt ten onrechte een verkeerd beeld van de effecten van diftar geschapen, iets wat de onderzoekers zelf nooit zo bedoeld zullen hebben.

Wie het onderzoek goed leest kan er nog enkele andere wetenswaardigheden uithalen die van belang zijn voor een goed begrip van diftar, zoals:

- Het afvalaanbod daalt door toepassing van diftar aanmerkelijk. Diftarvormen op basis van gewicht hebben hierbij een groter effect dan diftarvormen op basis van volume;
- Het effect van diftar op aanbod van GFT-afval is groter dan op het aanbod van restafval. De onderzoekers schrijven dit effect vooral toe aan het voor de hand liggende alternatief van thuiscomposteren.
- Voor restafval zijn de alternatieven nog beperkt (glas-, papierbakken). Meer alternatieven (kunststoffeninzameling) zal ook hier grotere effecten geven.
- De recycling alternatieven kunnen blijkens de gegevens van de onderzoekers maar 18% van het afgenomen afvalvolume verklaren. Er is echter geen bewijs gevonden voor afvaldumping of afvaltoerisme. Een mooi onderwerp dus voor nader onderzoek.

Last but not least hebben de onderzoekers onderzocht hoe vaak en in welke omstandigheden gemeenten met diftar stoppen. Dit is verrassend weinig. In de onderzoeksperiode 1997-2006 stopten slechts 5 van de 458 gemeenten met diftar voor restafval. Eén hiervan voerde na korte tijd opnieuw diftar in. De overige gemeenten stopten als onderdeel van een gemeentelijke herindeling, waardoor zij genoodzaakt waren met een uniform (ander) tarief systeem te gaan werken.

---

⁵“ Effect diftar wat kleiner dan gedacht”, artikel door M. Allers en C. Hoeben in B&G, oktober 2009